

Internetový magazín Nedrážního republikového výboru
Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

■ Otázka zní, co Louny?!	str. 2
■ Odbory a ekonomika	str. 3
■ Zaujalo nás – rok 2019	str. 5
OHL ŽS	
MHD Brno	
■ Vedení NeRV informuje	str. 7
■ Problematika bydlení	str. 8
■ O zdraví...	str. 9
■ Za železnou oponu	str. 10
■ Sport – Minigolf	str. 11
■ Aktivita KD OHL ŽS	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

Na 231. jednání Žofínského fóra mimo jiných vystoupili (zleva) předseda představenstva ČD, a.s. Václav Nebeský, ředitel Drážního úřadu Jiří Kolář a generální ředitel Správy železniční dopravní cesty, s.o. Jiří Svoboda

SOUČASNOST A PERSPEKTIVA ČESKÉ ŽELEZNICE

Ústředním tématem 231. žofínského fóra byla nákladní a osobní doprava

Připravil Milan Sedlák

Žofínské fórum – v pořadí 231. – nazvané Současnost a perspektiva české železnice se zabývalo nákladní a osobní dopravou se konalo v Praze v Žofínském paláci 11. listopadu 2019. Vystoupili zde a zodpovídali pokládané dotazy

Tomáš Čoček, náměstek ministra dopravy, Li-

bor Lochman, výkonný ředitel Společnosti evropských železničních a infrastrukturálních společností, Jiří Svoboda, generální ředitel Správy železniční dopravní cesty, s.o., Zbyněk Hořelica, ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury, Václav Nebeský, předseda představenstva ČD, a.s. a Jiří Kolář, ředitel Drážního úřadu.

V diskusi poté vystoupili Zdeněk Chrdle, generální ředitel AŽD Praha s.r.o., Martin Bělčík, generální ředitel VÚŽ a Jiří Pohl, Siemens Mobility, s.r.o.

Hlavním partnerem jednání byl národní dopravce České dráhy, dalšími partnery společnosti SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTY, Elektrizace železnic Praha, CZ LOKO, VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽELEZNIČNÍ, SIEMENS, Česká Exportní Banka, TTC MARCONI a CENDIS.

Prezentace jednotlivých vystoupení jsou k dispozici na internetu.

POHLED ZAMĚSTNAVATELŮ NA SNAHU ODBORŮ PROSADIT SPRAVEDLIVÉ OCENĚNÍ PRÁCE JEJICH ZAMĚSTNANCŮ

V Česku už čtvrtým rokem rostou mzdy mnohem rychleji než produktivita práce. To se projevuje v dosažených výsledcích firem a bude to mít důsledky při rozhodování o rozvojových investicích, zejména pokud bude ekonomika dál zpomalovat. Nejvíce a nejdříve to pocítí menší a střední firmy, které zaměst-

návají nadpoloviční část praceschopné populace. A ty důsledky mohou být dlouhodobé, protože vysoko nastavená mzdová úroveň zastaví tvorbu nových pracovních míst, protože kapitál bude směřovat na východ například do Rumunska či někam ještě dál. Tak se prý totiž projevuje odborářů prosazované hes-

lo Konec levné práce a údajně „prostomyslné“ porovnávání tuzemských mezd s německými. Je prý zjevně nejvyšší čas s platy šlápnout na brzdu a první by to měla pochopit vláda v případě státních zaměstnanců.

Tak nevím, těžko věřit, že ještě platí *Komu se nelení, tomu se zelení*.

ŽOS LOUNY, LOSTR, LEGIOS LOCO, HEAVY MACHINERY SERVICES (HMS), (ALIAFIN), DAKO-CZ, VAGONKA LOUNY, (CZECHOSLOVAK GROUP)...

A JAKÁ BUDE BUDOUCNOST?!

Pokládám nejen sobě ale rovněž do éteru tuto nelehkou otázku, a mrzí mě, že na ní asi v dohledné době nikdo nenachází odpověď a je vlastně naprosto hypotetická.

Já vím, už při těchto prvních řádcích mi oponujete, neboť určitě nejeden z aktérů má ve svém nitru odpověď jasnou a otázku naprosto přesně zodpovězenou. Tedy on ano, popřípadě oni ano, vezmeme-li v úvahu, že za vším musí stát opravdu velmi silná skupina, aby mohla mít z této zapeklité situace výrazný prospěch. Tak tedy konec filozofování a zkusme začít od prvopočátku kauzy, a pokusit se vysledovat, jak se vyvíjela.

Společnost **Lostr** vznikla v roce 1992 po privatizaci **ŽOS Louny**. Dalo by se dodat, že pokračuje v tradici původního závodu, opravuje, modernizuje a vyrábí nové železniční vozy pro zákazníky v ČR a zahraničí, například ze Slovenska a Německa a že Lostr patří mezi přední evropské výrobce železničních nákladních vagonů.

Firma s tisícovkou zaměstnanců patří mezi největší zaměstnavatele v regionu, na letošní rok plánovala obrát ve výši 1,8 miliardy korun. Vloni to bylo zhruba 1,7 miliardy.

Název **Legios** vystřídal původní Lostr, pak se ovšem firma ještě několikrát v krátkém čase přejmenovala.

Boj o ovládnutí lounské vagonky s řadou výrobních hal a rozsáhlými pozemky však letos graduje. Ve hře je podnik s obratem několika miliard korun ročně a osud stovek zaměstnanců. Tamní odborová organizace je součástí NeRV a nemůžeme se divit, že jejich odborového předáka Pavla Štillera z neustálých změn zřejmě pěkně bolela hlava. Dnes funkci předsedy ze zdravotních důvodů nevykonává.

Chaos však pokračuje dál. Připomeňme, že v areálu se zastavila výroba na začátku července a přišel nový nájemce. O dalším osudu lounské vagonky **Legios Loco** rozhodují věřitelé a skupina Czechoslovak Group, která projevila zájem o tradiční lounský podnik už před pár lety a netají se snahou ho v konkurzu získat. Kromě Loun má **Heavy Machinery Services** (HMS) výrobní areály také v Horním Slavkově a Nymburku (a i tam jsou odboráři NeRV).

Společnost HMS dluží věřitelům přes tři miliardy korun a od roku 2014 je v úpadku. Soud odmítl její reorganizaci a v červnu letošního roku vyhlásil konkurz. S využitím bezpečnostní agentury pak za dramatických okolností převzala kontrolu nad areálem insolvenční správce Petra Hýsková.

Údajně by noví majitelé chtěli návrat do období, kdy lounská vagonka standardně podnikala a plnila své závazky. Je obdivuhodné,

že i přes dlouhodobou nejistotu a podivné fungování si podnik zachoval kvalitní tým zaměstnanců, kteří výrobu vagonů drželi na nohou.

Aby nebylo všem zmatkům konec, Společnost Lostr změnila sídlo. Dosud jej měla v lounské Husově ulici, nyní má jeden z největších zaměstnavatelů v okrese Louny adresu v Praze 4. Novým nájemcem areálu se stala společnost **DAKO-CZ**.

Výrobní program je podle společnosti DAKO-CZ nyní naplněn až do konce letošního roku. Firma na práci v lounské vagonce přijala 300 kmenových zaměstnanců HMS, další prý přibývají. Před vyhlášením konkurzu jich na výrobě vagonů v Lounech pracovalo přibližně 550.

Lounský podnik má těžit z partnerství se spoluvlastníky společnosti DAKO-CZ. Těmi jsou průmyslová skupina CSG, největší evropský výrobce vagonů Tatravagónka Poprad a logistická skupina BUDAMAR, která sama provozuje velkou flotilu železničních vozidel.

Lounská vagonka se potýká s problémy od roku 2010, kdy začalo období častých změn názvů společnosti, kriminálních kauz a také špatné platební morálky, která vedla k insolvenčnímu řízení zahájenému proti HMS v roce 2013. Hospodaření v areálu pak převzala společnost Legios Loco. Mezi oběma firmami docházelo údajně k netransparentním finančním transferům, objevila se podezření z tunelování HMS a z poškozování zájmů věřitelů v zájmu anonymního koncového vlastníka.

Převzetí areálu firmou DAKO ovšem považuje spol. Legios Loco za krádež za bílého

dne, která je výsledkem postupu insolvenčního správce Petry Hýskové. Vagonky se snaží zmocnit skupina CSG zbrojaře Strnada. Za touto loupeží vidí vyvrcholení nekalého konkurenčního boje a zákulisní dohodu insolvenčního správce s předem vybraným ekonomickým subjektem, který o vagonku veřejně projevil zájem už v minulosti.

A dále stanovisko společnosti pokračuje: „Za alarmující považujeme, že insolvenční správce zabránila nájemci areálu Legios Loco v jeho užívání doslova ze dne na den. S pomocí agresivně se chovající soukromé ochranky, spřáteleného motokářského gangu FALCON, okamžitě paralyzovala výrobu, i když je zákonná výpovědní lhůta tři měsíce. Je naprosto nepřijatelné, že znepřístupnila kanceláře této společnosti. Dochází tak denním ztrátám v řádu desítek milionů korun, přičemž v areálu je rozpracovaná výroba za půl miliardy korun.“

Přesto je možno tvrdit, že struktura podniku se během restrukturalizace často měnila a to až měl podnik nejasnou vlastnickou a organizační strukturu. Jde (či šlo) o slepenec několika firem, jejichž vzájemné vazby nejsou jasné.

Podle správce Petry Hýskové byla společnost DAKO-CZ jediným zájemcem schopným a ochotným bez odkladu uzavřít smluvní vztah a zajistit kontinuitu provozu závodu dlužníka. Firmy, které dříve projevily zájem o jeho užívání, se ve většině případů nechťely v takto vyhraněné kauze angažovat.

Z posledních informací doplňme, že ŽOS Nymburk jde do dražby.

Firma Legios je ve světě známá například výrobou cisternových vozů

Foto Jan Buchta

K PRAŽSKÉMU HLAVNÍMU NÁDRAŽÍ BEZPEČNĚJI KONEC CHODNÍČKU SMRTI

Tak nějak jsme si z pracovních důvodů zvykli v železničních stanicích chodit po nástupišťích či v kolejišti, jen občas vnímáme i jejich okolí a také přístupové cesty, pokud nejsou zrovna součástí výrobního procesu. A tak jsme mnozí z nás ani nezaregistrovali chodníček smrti, jak ho přezdívaly Pražané, vedoucí k pražskému hlavnímu nádraží, který vede kolem magistrály a v nejužším místě dosahuje sotva třiceti centimetrů.

Ovšem obyvatelé i návštěvníci Prahy se po mnoha letech dočkají chodníku, který spojí pražské hlavní nádraží s Vinohradskou třídou bez balancování po obrubníku podél magistrály, kde chodce často dělily pouze centimetry od projíždějících vozů. Nynější přístupová cesta byla riziková pro chodce

i řidiče, kteří museli počítat s tím, že chodcům často nezbude nic jiného než vstoupit i do vozovky. Překvapení bývají především neznačeni a nemusí být zrovna zahraniční turisté, kteří tudy míří směrem na Vinohrady, přestože bezpečnější cesta vede přes Washingtonovu ulici.

Chodník podél magistrály mezi hlavním nádražím a Národním muzeem bude mít od konce listopadu, kdy má být dokončen, v nejširším místě šířku ke třem metrům, v nejužším bude pak 175 cm. Práce už jsou v plném proudu.

Nový chodník bude vydlážděn mrákotínskou žulou podobně jako nedaleký prostor mezi Národním muzeem a jeho Novou budovou. Rozšíření chodníku ostatně na rekonstrukci Národního muzea navazuje.

Obavy už nemusí mít ani řidiči. Nebezpečí vstupu chodců do vozovky bude eliminováno, neboť stávající tři pruhy zůstanou zachovány, i když dojde k jejich dílčímu zúžení. Právý pruh však bude i nadále dimenzován pro bezpečný průjezd autobusů. Již před časem došlo v tomto úseku ke snížení nejvyšší povolené rychlosti ze 70 na 50 kilometrů v hodině a nepočítá se s její úpravou.

Chodník by měl být hotový na konci listopadu.

Ze zápisníku Miroslava Novotného

REKLAMACE DOPRAVNÍHO PODNIKU PRAHA

Dopravní podnik reklamuje vadná kola tramvají 15T, kontroly stále probíhají.

Pražský dopravní podnik reklamuje součástky tramvají 15T ForCity u jejich výrobce Škoda Transportation. Mají totiž vadná kola. Jen letos kvůli nim došlo ke čtyřem dopravním nehodám.

S podnikem Škoda Transportation i výrobcem těchto součástí hledají řešení, aby celá zátěž nešla za dopravním podnikem.

Všechny vady byly reklamované u výrobce, tedy u společnosti Škoda Transportation.

Problém se může týkat až 250 vozů, které nyní kontrolují technici ve vozovkách.

Problém konkrétně způsobuje pryžová vložka mezi obručí kola a nábojem kola.

Podle mluvčího DPP byla již velká část problémů odstraněna, kontroly nicméně budou probíhat až do odvolání.

DPP od roku 2010 nakoupil celkem 250 tramvají 15T ForCity, problém s koly dopravce začal registrovat v listopadu 2015. Kvůli kontrolami zjištěným nedostatkům tak málem hrozilo, že podnik bude muset použít ověřené stroje typu T6. Těch se ale město zbavuje. Nahradily je právě zmíněné 15T ForCity.

ZPŘÍSNĚNÉ KONTROLY

Kontrolní procesy jsou velmi zpřísněné. Řidiči mají povinnost na obrátištích tramvají vizuálně kontrolovat. Každá tramvaj se kontroluje také každé ráno před vypravením. V minulosti byly tímto nedostatkem postiženy také tramvaje typů T3.

Podle DPP se přesnou příčinu vzniku závady nepodařilo jednoznačně prokázat. Pravděpodobně za ní stojí pryžové segmenty kol a jejich výrazně nižší životnost.

DPP také otestoval v běžném provozu několik jiných gumových segmentů od čtyř evropských výrobců. Typy pryžových segmentů, které v testu obstály, schválil Drážní úřad. Podnik je do tramvají 15T začal postupně montovat. Pryže slouží zejména k odpružení a tlumení nárazů během jízdy tramvaje, zvyšují tedy jízdní komfort a snižují hlučnost. Pryže by měly vydržet přibližně 240 tisíc kilometrů.

ZÁVADA NA NOVÝCH TYPECH PRYŽE

Odborníci z ČVUT dokázali, že závada se objevuje také na dvou typech novějších pryžových segmentů, přičemž ty starší fungují bezvadně.

SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTY (SŽDC) ZAHÁJILA INSTALACI ETCS

Na úseku z Českého Brodu do Prahy-Uhřetěvsi

Vlakový zabezpečovací systém, jehož stavbu zajistí AŽD Praha, by měl začít fungovat za rok a bude stát 327 milionů Kč bez DPH. Zástupci SŽDC a zhotovitelé to oznámili na dnešní tiskové konferenci. Instalace systému bude následně pokračovat i na dalších tratích v Praze a okolí. ETCS umožňuje převzít kontrolu nad vlakem ze vzdáleného pracoviště, například výpravčím.

Systémem ETCS budou postupně vybaveny stanice Český Brod, Úvaly a pražské stanice v Běchovicích, Malešicích, Hostivaři a Uhřetěvsi. Při instalaci se upraví staniční i traťová zabezpečovací zařízení, které zajistí přenos

informace o volnosti úseků, stavu tratí, přejezdů a dalších údajů do radioblokových centrální, které budou informace dále využívat pro řízení provozu. Na úseku budou dvě takové centrály. Součástí stavby budou i úpravy centrálního dispečinku v Praze, kdy bude technologie integrována do jednotlivých obslužných pracovišť.

Úsek je jedním z technicky nejsložitějších na pražských tratích. Zároveň upozornil na plán osazení systému na klíčových tratích do roku 2025. Firma má na starosti instalaci systému i na dalších tratích, například z Uhřetěvsi do Votic.

Úsek mezi Českým Brodem a Uhřetěvsí je součástí rozsáhlé instalace systému ETCS z Kralup nad Vltavou přes Prahu až do Kolína. Instalace tak bude následně pokračovat také na tratích Praha Libeň - Kralupy nad Vltavou (předpokládané dokončení v listopadu 2022), dále Český Brod - Kolín (dokončení v listopadu 2023).

ETCS je automatický zabezpečovací systém, který kontroluje pohyb a polohu vlaků. Umožňuje například zastavit vlak při nedovoleném projetí návěstidla, dohlíží také na dodržování nejvyšší dovolené rychlosti v daném úseku a nejvyšší dovolené rychlosti vlaku. Při jejím překročení zabezpečovač zasáhne do řízení vozidla. Systém je v současnosti připraven v úseku Kolín - Břeclav, dopravci ho však zatím nevyužívají.

SPOLEČNOST OHL ŽS ZÍSKALA DALŠÍ CERTIFIKÁT

V SOUČASNÉ DOBĚ V TÉTO SPOLEČNOSTI PROBÍHÁ KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

Získáním certifikátu ISO 45001 posiluje OHL svůj závazek v oblasti BOZP. Zmíněná norma znamená posun v tradičním managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který se doposud řídil normou OSHAS 18001, a zajišťuje vytváření bezpečných a zdravých pra-

covišť. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, jakožto součást výrobního procesu, přispívá i k optimalizaci produktivity práce.

Zavedením této normy do integrovaného systému řízení BOZP, kvality a životního prostředí získala společnost OHL možnost rea-

lizovat společnou certifikaci pro všechny tři managementy – BOZP, kvality a ŽP – a uplatnit ji na celkem 15 zemích (Chile, Kolumbie, Mexiko, Panama, Peru, Uruguay, Španělsko, Slovensko, Norsko, Česká republika, Irsko, Švédsko, Saudská Arábie, Turecko, Jordánsko) a 41 společností, které se podílejí na podnikání divizí Construcción, Industrial a Servicios.

Získáním certifikátu předběhla společnost OHL požadavky trhu, protože přechodové období stanovené organizací pro adaptaci na normu ISO 45001 končí v březnu 2021. Vzhledem k tomu, že také společnost OHL ŽS, a.s. a její dceřiné společnosti OHL ŽS Slovakia, a.s. a TOMI – REMONT a.s. jsou součástí certifikace celé skupiny OHL, můžeme se i my pyšnit získáním nového certifikátu systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle nové ISO 45001. Soulad s požadavky této normy jsme mimo jiné prokázali při nedávných interních auditech, které u naší společnosti a našich dceřiných společností provedli auditoři OHL během měsíce září. Audity úspěšně proběhly na projektech: „Modernizace trati Sudoměřice – Votice“ a „Košícká fotbalová aréna – fotbalový štadión“. Všem auditovaným patří velké díky za jejich profesionální přístup.

Čtyřicet let u společnosti OHL ŽS dosáhla v letošním roce účetní střediska T140 a zkušená odborová funkcionářka, předsedkyně ZO OSŽ Alena Kapounová

Foto: Jan Buchta

Významné kulaté výročí 60 let oslavuje tento měsíc předseda Výboru OSŽ OHL ŽS Oldřich Sobol, který je nejen skvělým odborářem, ale také sportovcem

Foto: Jan Buchta

ODBORNÁ SILNIČNÍ KONFERENCE

Odborná veřejnost a zástupci zřejmě každé společnosti, která má co do činění se silniční sítí v České republice, se v těchto dnech společně setkávají už po sedmadvacáté na odborné silniční konferenci. Stavitelé, projektanti, správci, dodavatelé, političtí zástupci a jiní se poprvé za historii konference sjíždějí na výstaviště do Českých Budějovic. Ve středu 22. a ve čtvrtek 23. října se diskutovalo o mnoha tématech spojených s výstavbou či rekonstrukcí silnic, zabezpečení, historií, dopravním

výzkumu atd. A protože OHL ŽS se nezabývá pouze aktivitami v oblasti železniční dopravy, měla i zde svoje zastoupení.

Blok přednášek byl zahájen zhodnocením silniční infrastruktury v dnešní době, výhledem financování dopravní infrastruktury v příštích letech a prioritními úkoly ŘSD (Ředitelství silnic a dálnic) pro nejbližší období. Kromě dálnic a silnic nejvyšší třídy je však potřeba diskutovat i udržitelnost silničního hospodářství na silnicích nižších tříd a místních komunikacích.

Konference se zabývala také velmi aktuálními tématy, jako je například současný vývoj dopravní nehodovosti a možnosti zabezpečení a plynulosti silničního provozu z pozice dopravní policie. Zaměřila se také na historii a zhodnotila vznik a osmdesátiletý vývoj dálnic v České republice a jejich možný rozvoj do budoucna.

Na letošní silniční konferenci se sjelo více než 1200 delegátů a vystavovalo zde více než sto firem a inzerentů.

PRIMÁTORKA MĚSTA BRNA OCENILA AKTIVITU DPMB

STAVBA TRATI K UNIVERZITNÍMU KAMPUSU

Poklepáním základního kamene byla v pondělí 14. října 2019 za účasti primátorky města Brna Markéty Vaňkové (*horní snímek*) a dalších významných hostů zahájena stavba tramvajové trati k Univerzitnímu kampusu v městě Brně.

„Stavba má obrovský přínos pro oblast Starého Lískovce a Bohunic, kam denně cestují například studenti Masarykovy univerzity a zaměstnanci i pacienti Fakultní nemocnice Brno. Tento strategický projekt, který výrazně ulehčí přetíže-

né dopravě ve městě, má naši plnou podporu a prioritu,“ uvedla primátorka.

Celkové náklady na stavbu činí 1,4 mld. Kč, z čehož 85 procent pokryje získaná dotace.

„Jedná se o stavbu, která z pohledu MHD nemá v novodobých dějinách Brna obdoby. Projekt je unikátní nejen z hlediska rozsahu a charakteru, ale i objemem finančních prostředků získaných z dotačních titulů. Právě proto jsem rád, že v nás město Brno vložilo důvěru a pověřilo dopravě ve městě, má naši plnou podporu a prioritu,“ uvedla primátorka.

lo DPMB úkolem stavbu zajistit,“ vysvětlil generální ředitel Dopravního podniku města Brna, a.s., Miloš Havránek (*horní snímek*).

V těchto dnech se začaly v oblasti ulic Jihlavská a Netroufalky provádět práce na přeložkách inženýrských sítí. Viditelnější práce většího rozsahu budou následovat na jaře 2020, kdy zhotovitelská firma začne s hrubými terénními pracemi a hloubením samotného tunelu. Hotovo má být na konci roku 2020.

Telegraficky:

SKANSKA

K 8. září byl Michal Jurka jmenován Prezidentem obchodní jednotky Skanska Česká republika a Slovensko. Počínaje 9. zářím se zároveň stal statutárním ředitelem Skanska a.s. Michal nahradí Romana Wiczorka, který se vrací ke své roli Výkonného Viceprezidenta Skanska AB (EVP Skanska AB) na plný úvazek. Ve vedení developerské společnosti kancelářských nemovitostí Skanska Property Czech Republic vystřídala Marii Passburgovou Alexandra Tomášková. Ve společnosti v minulých osmi letech vedla pronájem a marketing pražských projektů.

Lanovka na Černou horu slavila 90 let

Soutěžemi, zábavou, komentovanými prohlídkami a zlevněným jízdným se připomínalo devadesáté výročí kabinové lanovky vedoucí na krkonošskou Černou horu, nejstarší visuté lanové dráhy v Česku. Postavená byla v roce 1928. Vedla z náměstí až na vrchol, měřila 3,1 kilometru a do roku 1980 na ní proti sobě jezdily dvě kabiny pro třicet osob. Pak ji nahradila na nové, 2,3 kilometru dlouhé trase modernější, čtyřmístná kabinková lanovka. Od roku 2006 jezdí na oblíbené trase osmimístné kabinky. Historicky třetí lanovka Janské Lázně – Černá hora (nazývaná Černohorský Express) má na trati 15 podpěr, doba jízdy je 7,4 minut, rychlost 6 m/s a přepravní kapacita 1500 osob. Jen pro srovnání: první lanovka vyvezla pasažéry na Černou horu za 15 minut. Ve Vrchlabí začaly jezdit elektrobusesy.

Vrchlabí

V září, kdy bylo ve Vrchlabí slavnostně otevřeno zrekonstruované náměstí Míru, vyjely poprvé do ulic elektrobusesy na lince Městské autobusové dopravy, která se tak stala jako jediná v trutnovském okrese výhradně bezemisní. Dva moderní, nízkopodlažní vozy SOR EBN 11 na elektrický pohon z východočeských Libchav uvedla do provozu Krkonošská automobilová doprava KAD, která zároveň vybudovala dobíjecí centrum ve svém areálu. Z celkových nákladů ve výši 23 milionů korun získala dotaci 85 procent z Evropské unie. Plné nabití elektrobuse trvá pět až šest hodin. Výrobce je garantovaný dojezd na jedno nabití zhruba 150 kilometrů. (br)

Pec pod Sněžkou

V nadmořské výšce 1062 metrů nad mořem vyrostla netradiční novinka s úžasným výhledem na Krkonoše i pohledem do zákoutí přírody, originální v českém prostředí. U horní stanice lanovky na Portáškách ve Velké Úpě mají od července Herní krajinu Pecka, sestavenou ze šestnácti dřevěných objektů krkonošských zvířat v nadživotní velikosti, kterým dominuje devět metrů vysoké paroží jelena. Turisty do ní uvede nová budka infocentra, ve které si můžou půjčit horskou koloběžku, pokud si chtějí užít při zpáteční cestě trochu adrenalinu a rychlejší jízdy. Pecka provede návštěvníky naučnou lesní stezkou přes hnízda čápů, umístěná pod korunami stromů, ukáže obří modely rysa, mravenců či vřetenovky, sveze tobogánem, zabudovaným v paroží jelena. Je plná nápaditě řešených prolezaček a lanových stezek, ve kterých děti můžou dosyta skotačit. Vstup do nich je zdarma. (br)

Trutnov

Areál Na Nivách se za poslední více než rok měnil v moderní víceúčelový prostor pro Středisko volného času, sport a veřejnost. V jarních měsících by měla být stavba dokončena a pak předána do užívání veřejnosti. Duben je zatím nejpravděpodobnějším termínem. Největší investiční akce od doby postavení Společenského centra Uffo přijde Trutnov na 197 milionů korun. Bude to velká změna rozsáhlého prostoru v blízkosti vlakového nádraží v Trutnově, kde v dlouhé historii stála střelnice místních ostrostřelců, za první republiky divadlo a od 50. let sportovní zařízení. Teď tam roste v kvapíkovém tempu Středisko volného času. Prostorná venkovní plocha získá dětské hřiště, 3D bludiště, věž se skálou nebo lanový park. Výstavbu, která začala v únoru 2018, trochu zkomplikovaly neočekávané problémy. Problém se svahem vyřešili vybudováním opěrné stěny. Staré sklepní klenby zasypali a zabetonovali. Dodatečně také museli dělat nové základy.

Česká Třebová

Nezasvěcený by se asi divil, ale v jabkancích, českořebovské pochoutce, která je středobodem Jabkancové pouti v ulici U Kostelíčka, žádné jablko nenajdete. Jde o bramborovou placku plněnou tvarohem, sypanou cukrem a maštěnou máslem. Proč jabkance nemají s jablky nic společného, umí vysvětlit hejtman Pardubického kraje a Českořebovák Martin Netolický: „Název vznikl v době, kdy se zde na českomoravském pomezí bramborám říkalo zemská jabka“, podotkl. Na jabkance se každoročně stojí dlouhé fronty. Tým lidí, kteří je připravují, se pořádně zapotí, než uvaří metráky brambor, oloupou je, umelou a z těsta vyválí placky, plní tvarohovou náplní a pečou na plotně.

Co jsou to jabkance měli příležitost se dozvědět i obyvatelé Ameriky, vloni televizní společnosti Czech-American TV, která vysílá pořady pro dva a půl milionu diváků kabelové televize v šedesáti amerických městech, odvysílala záběry z České Třebové, na kterých byla zachycena Jabkancová pouť a příprava jabkanců.

Třináctý ročník Mezinárodního veletrhu železniční techniky TRAKO 2019.

VUZ na Traku 2019 – Poláci projeví zájem o testování

Polský Gdaňsk má za sebou největší veletrh železniční techniky v zemi – TRAKO 2019. Mezi vystavovateli nechyběl ani Výzkumný ústav železniční (VUZ), dceřiná společnost Českých drah. Na akci představili své široké portfolio služeb a využili čas i k jednání s obchodními partnery.

Kilometr kolejí, čtyři dny, sedm stovek vystavovatelů ze všech koutů světa, stovky kusů kolejové techniky a velký počet produktů strojírenského průmyslu. Největšího polského veletrhu, který se koná na severu Polska v Gdaňsku, se poněkolkáté zúčastnil i Výzkumný ústav železniční (VUZ).

Cílem akce bylo především navazování nových kontaktů s potenciálními obchodními partnery a prezentace portfolio služeb, které může dceřiná firma Českých drah nabídnout. Jednalo se o prezentaci Zkušebního centra ve Velimi s jeho okruhy. Specialisté Akreditované zkušební laboratoře VUZ zde provádějí hlukové a brzdové zkoušky, testování sběračů proudů a elektrických či napájecích systémů. Dalším prezentovaným byl Dynamický zkušební stav, kde se například provádějí zkoušky rámu podvozků, kol a náprav.

Většina návštěvníků VUZ pochopitelně dobře znala, nicméně doptávali se na novinky ve službách, zajímali se i o konkrétní kolejová vozidla, která společnost na okruhu testuje.

Specialisté z VUZ se přijeli podívat i na novinky výrobců. Zaujala je lokomotiva Dragon 2 pro PKP CARGO v jedno systémovém provedení. Výrobce plánuje i dvou systémové, o jehož zkoušky a schvalování v ČR projevil zájem.

Na Traku bylo možné, zajít na diskusní fóra, kde si producenti techniky vyměňovali zkušenosti při vývoji technologií kolejových vozidel a hledání dalších inovativních řešení pro infrastrukturu či systémy řízení dopravy. VUZ se již nyní připravuje na největší evropský veletrh INNOTRANS 2020 v Berlíně, kde bude taktéž vystavovat.

Volna v roce 2020: Šest prodloužených víkendů

Rok 2020 nabídne mnohým zaměstnancům možnost významně ušetřit dny dovolené a využít státních svátků k prodloužení pracovního volna. Sedm ze čtrnácti svátečních dní totiž připadne na pátek či pondělí. Příští rok nás tak čeká až šest prodloužených víkendů, na sobotu a neděli vyjdou dva svátky

Hned 1. leden 2020 sice nepříznivě připadne na polovinu pracovního týdne středu, poté už nás však čeká několik prodloužených víkendů.

Kdy budou Velikonoce a volno v květnu 2020?

První víkend tradičně připadá na Velikonoce. Velký pátek, připadající na 10. dubna, a Velikonoční pondělí, připadající na 13. dubna, pro mnohé nabídne čtyři dny volna.

Začátkem května se pak nabízejí dva prodloužené víkendy po sobě. Na pátek vychází v týdenním intervalu jak Svátek práce, který se slaví 1. května, tak Den vítězství, připadající na 8. května.

Státní svátky v létě 2020

Podobně příznivě vychází i dvojice svátků na začátku letních prázdnin. Připomínka příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje (5. července) a upálení mistra Jana Husa (6. července) připadne na neděli a pondělí.

Volno v září a říjnu

Prodloužený víkend se nabídne i během zářijového Dne české státnosti (28. září), který oslavíme v pondělí.

Řetěz prodloužených víkendů naruší jen následující 28. říjen, připadající na středu a 17. listopad, který připadne na úterý.

Vánoce 2020 – Kdy bude Štědrý den?

Poslední prodloužený víkend roku 2020 nabídnou vánoční svátky. Štědrý den (24. prosince) a následující dva svátky vánoční vyjdou na čtvrtek až sobotu.

Nicméně s prodlouženým víkendem vstoupíme i do nového roku, 1. leden 2021 připadá na pátek.

I v roce 2020 budou mít větší obchody zavřeno na Nový rok, o Velikonočním pondělí,

8. května, 28. září, 28. října a o 1. a 2. svátku vánočním. Na Štědrý den budou obchody otevřeny do 12. hodiny.

Kdy mají obchody zavřeno

- 1. ledna (středa)
- 13. dubna (pondělí)
- 8. května (pátek)
- 28. září (pondělí)
- 28. října (středa)
- 24. prosince, po 12. hodině (čtvrtek)
- 25. prosince (pátek)
- 26. prosince (sobota)

Státní svátky 2020

1. 1. (středa) – Den obnovy samostatného českého státu
1. 1. (středa) – Nový rok
10. 4. (pátek) – Velký pátek
13. 4. (pondělí) – Velikonoční pondělí
1. 5. (pátek) – Svátek práce
8. 5. (pátek) – Den vítězství
5. 7. (neděle) – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje
6. 7. (pondělí) – Den upálení mistra Jana Husa
28. 9. (pondělí) – Den české státnosti
28. 10. (středa) – Den vzniku samostatného československého státu
17. 11. (úterý) – Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva
24. 12. (čtvrtek) – Štědrý den
25. 12. (pátek) – 1. svátek vánoční
26. 12. (sobota) – 2. svátek vánoční

M.N.

Výroba lokomotiv v Jihlavě se zdvojnásobí

Jihlavská pobočka CZ Loko chystá výraznou expanzi

Jihlavskou pobočku CZ Loko čeká rozšiřování. V jihlavském Bedřichově v bývalém depu by mělo už v květnu příští rok vznikat dvakrát více lokomotiv než dnes.

V současné době vznikají v jihlavské provozně dvě lokomotivy měsíčně, cílový stav je navýšit o další dva až čtyři modernizační pakety v roce 2020. Vedení firmy chce investovat do efektivit a produktivity. Jihlava by měla být technologicky nezávislá.

Na stavbu nových hal se těší nejen vedoucí výroby, ale i zaměstnanci. Hledání řešení přinese spoustu starostí, ale jihlavský tým je na velmi dobré úrovni a věří si, že to zvládnou.

Již dnes je v provozu testovací hala na zkoušení lokomotiv. Měří se zde výkonová charakteristika lokomotivy v různých stupních zatížení a ladí se nastavení motorů.

NOVÁ MONTÁŽNÍ HALA

Hotový je i systém na přesouvání lokomotiv a v nejbližších měsících vznikne i multifunkční montážní hala. Jedná se o investice řádově kolem 90 milionů včetně technologie. Staré chátrající budovy, původně vlastněné Českými

drahami, plánuje firma zlikvidovat, aby na jejich místě mohlo vzniknout parkoviště a zázemí pro zaměstnance.

Částka, kterou si už areál v Jihlavě během patnácti let vyžádal, se přitom pohybuje okolo půl miliardy korun.

Jde o výkladní skříň podniku, nejmodernější technologie putují právě do krajského města Vysočiny. Toto depo bylo už od Českých drah určené k likvidaci. „My jsme museli dělat úplně všechno od topení až po střechy, nebyly tu elektrické rozvody, řešili jsme ekologii,“ vypočítal předseda představenstva a majoritní vlastník Josef Bárta.

PRACOVNÍ MÍSTA

S rozšiřováním areálu souvisí také velký nábor zaměstnanců. Těch bude firma potřebovat kolem čtyřicítky. Jde především o kvalifikované výrobní dělníky, profese jako elektronik, elektromechanik a zámečnick – svářeč.

Firma se zároveň zapojuje do života ve městě, podporuje hokejisty, fotbalisty i tenisty. Sponzorovat bude i blížící se mezinárodní festival dokumentárních filmů. „Spolupráce s městem je dobrá. Jihlava je krajské a spádové město, lidé jsou tady bezvadní,“ ocenil Bárta.

Z hlediska BOZP je to navýšení objemu ve sledování činností, nicméně jihlavská provozna je na vysoké úrovni, co se týká zabezpečení. V říjnu společnost získala certifikát bezpečného podniku.

ČD Cargo nakoupilo české lokomotivy od CZ Loko

První z pěti lokomotiv pro společnost ČD Cargo český dopravce oficiálně převzal do užívání.

Stroj EffShunter 1000 s řadovým označením 744 posílí flotilu dieselových lokomotiv společnosti a v Břeclavi má vozit vlaky s řepou do cukrovaru v Hrušovanech nad Jevišovkou. Do konce roku mají mít v depu čtyři lokomotivy, pátá dorazí na začátku příštího roku. České dráhy mají současně sjednanou opci na nákup dalších.

Jedná se o lokomotivu, vyrobenou s výkonem 895 kilowattů. Má dielelektrický přenos výkonu s pohonem hnacích kol asynchronními motory. To jí dává velký výkon již od nízkých otáček. Další výhodou je minimální potřeba údržby, takže kilometrický proběh mezi nutnou údržbou je proti jiným typům výrazně delší.

Lokomotiva může jezdit až stokilometrovou rychlostí, obsahuje všechny moderní technologie zabezpečení. Výrobce nabízí například on-line diagnostiku či sledování polohy stroje prostřednictvím GPS. Strojvedoucí uvítají zase kamery, které sledují čelo stroje s nárazníky a usnadňují přesné najetí na odstavené vozy.

M.N.

VAROVÁNÍ PRO ČR A DALŠÍCH DESET ZEMÍ

Brusel varoval Česko a dalších deset zemí kvůli situaci na trhu s byty. Evropský výbor pro systémová rizika (ESRB) vydal varování a doporučení týkající se zranitelnosti trhu s byty ve střednědobém výhledu pro celkem jedenáct zemí, včetně České republiky. Podle svého pondělního prohlášení ESRB posoudil sektor rezidenčních realit v členských státech EU, na Islandu, v Lichtenštejnsku a v Norsku a v 11 zemích našel známky zranitelnosti, které by ve střednědobém horizontu mohly znamenat riziko pro finanční stabilitu daných zemí.

ESRB funguje jako "hlídací pes" finanční stability v EU. Má mandát vydávat varování,

pokud zjistí závažná systémová rizika, a doporučit nápravná opatření při řešení těchto rizik. Česká republika, spolu s Německem, Francií, Islandem a Norskem obdržela varování, které je počáteční fází intervence. Belgii, Dánsku, Lucembursku, Nizozemsku, Finsku a Švédsku pak už ESRB zaslala doporučení ke krokům, které by odstranily rizika. V mnoha zemích, které v pondělí obdržely varování a doporučení, je podle ESRB zranitelnost spojena s úrovní zadlužení domácností, růstem hypotečních úvěrů a známkami uvolnění úvěrových standardů. Některé země jsou také zranitelné kvůli růstu cen nemovitostí nebo nadhodnocení rezidenčních nemovitostí.

V hodnocení samotného Česka ESRB za největší ohrožení označila vysoké nadhodnocení cen nemovitostí spojené s vysokým růstem úvěrů na bydlení a uvolnění standardů k poskytování úvěrů. To podle ní zvyšuje riziko růstu nesplácení úvěrů v případě změny ekonomického vývoje. Upozornila také, že růst cen nemovitostí překonal ve střednědobém období růst příjmů domácností.

ESRB pochválila nedávná doporučení České národní banky ohledně poskytování úvěrů, varuje však, že jsou pouze nezávazné povahy. Není tak zaručeno, že budou dodržovány a doporučila jejich závazné přijetí.

TOUHA PO KOMFORTU I INVESTICE TÁHNOU CENY VZHŮRU

Deset tipů ze zahraničí, jak čelit bytové krizi

REGGIO EMILIA (Itálie) Veřejná realitka tu vyhledává nevyužívané byty a ptá se majitelů, proč je nepronajímají. Pokud majitelé nechávají svůj byt ležet ladem kvůli nechuti k papírování či obavě, že nájemníci byt poškodí nebo nebudou platit nájem, kancelář nabídne pomoc s administrativou a speciálně pojištění.

POZNANĚ (Polsko) Aby vzdělaní lidé neodcházeli do Varšavy či do Německa, nabízí západopolská metropole byty pro absolventy. Komu je méně než 36 let, dokončil vysokou školu před pěti a méně lety, v Poznani pracuje a platí tam daně a zároveň ve městě nevlastní jinou nemovitost, má nárok na menší městský byt s přijatelným nájmem a smlouvou až na deset let.

ATLANTA (USA, Georgie) Jedno z gentrifikací nejvíce „postížených“ amerických měst láká stávara na daňové úlevy. Platí tu přesná čísla: pokud je 20 procent jednotek v nově postaveném komplexu vyhrazených pro nájemníky, jejichž příjem nepřekračuje 60 procent průměrného místního příjmu, může developer žádat o slevu na berni.

FRANCIE Majitelé bytů platí zvláštní daň za neobydlené nemovitosti, která je má motivovat k jejich pronajímání.

MNICHOV (Německo) Nejdražší německé město s nedostupným bydlením zápasí dlouhodobě. Kromě podpory městským zaměstnancům (učitelům či zdravotníkům) nabízí radnice část městských bytů za nižší než tržní ceny. Developeri v lukrativním Mnichově musí splnit několik podmínek – téměř třetina obytné plochy v nových komplexech musí být vyhrazena pro sociální bydlení, a navrch stavaři finančně přispívají na stavbu a opravy infrastruktury a občanské vybavenosti.

NOVÝ ZÉLAND Kvůli přílišnému zájmu cizinců o nákup nemovitostí na vzdáleném a idylickém souostroví učinila vláda takovým nákupům přítrž a cizinci si pořizovat byty a domy na Novém Zélandu nemohou.

SAN DIEGO (USA, Kalifornie) Pokud developer vyhradí část bytů ve svém projektu pro nízkopříjmové nájemníky, může postavit víc jednotek, než kolik městské předpisy o hustotě zástavby standardně povolují. Opatření myslí hlavně na seniory, kteří na rychle

se zdražující kalifornské nájmy finančně nestačí.

SKOTSKO U nájemního bydlení od loňska nelze sjednávat smlouvy na dobu určitou. Nájem se smí zvednout jen jednou za rok, spory řeší speciální arbitrážní úředníci. Opatření má za cíl dát nájemníkům větší jistotu, zchladit poptávku po vlastním bydlení a tím se pokusit tlumit zdražování.

CHARLEROI (Belgie) Valonská průmyslová metropole přistoupila v boji s prázdnými nemovitostmi „bez majitele“ k ráznému opatření. Opuštěná nemovitost, o níž půl roku nikdo nejví zájem a známky péče, je městem vyvlastněná. Majitel neztrácí nárok na zákonem danou náhradu, o nemovitost však přijde.

HAAG (Nizozemsko) Seniorům, kteří po odchodu dětí zůstávají ve velkém bytě, vyhledává veřejná realitní kancelář menší byt ve městě, jež snáze uplatí a snáze obstarají. Svou zbytečně velkou nemovitost pak skrz tu samou kancelář pronajímají mladým rodinám s dětmi.

Ilustrační foto: Jan Buchta

Milé dámy a čtenářky,

i když o sebe pečujete a dáváte si pozor na své intimní partie a orgány, čas od času se žádná žena nevyhne nějakému gynekologickému problému. Ať už se jedná o bolestivou menstruaci, kvasinkovou infekci či jiné gynekologické potíže. Jsou mnohdy bolestivé a bez správného a včasného léčení trvají dlouze. Pozornost jsme soustředili na to, jak rozeznat ty nejčastější ženské problémy, jak je léčit a jak jim účinně předcházet. Dnes jsou na řadě **onemocnění dělohy – záněty, myomatozy, endometrióza**.

Zánět dělohy – metritida – jedná se o širokou skupinu infekčních chorob **postihující různé části dělohy**. Zánět mohou postihnout i další vnitřní gynekologické orgány vaječníky, vejcovody, dělohu a děložní vazy. Děloha se skládá ze tří částí (děložní hrdlo, děložní tělo, dno děložní), každá z nich může být **postižena zánětem**. Zánět postihuje i **jednotlivé vrstvy** děložní stěny. Zánět **vnitřní výstelky dělohy – endometritida**, zánět **svaloviny dělohy – myometritida**, **perimetritida** – zánět **perimetria** – zevní vrstvy děložního těla, kterou tvoří pobřišnice, zánět **závěsného aparátu dělohy – parametritida** a zánět **krčku dělohy – cervicitida**.

Šíření infekce se nejčastěji děje **vzestupně z pochvy do děložní dutiny k vejcovodům a vaječnickům**, dále až na **děložní vazy**. Méně často se může infekce přenášet lymfatickými cestami či krví. Infekce snadněji postupuje po porodu, potratu, po instrumentálních zákrocích v děložní dutině, při invazivních diagnostických metodách – hysteroskopii a laparoskopii, dále při menstruaci či po zavedení nitroděložního antikoncepčního tělíska. Infekce se vzácně mohou šířit i mimo pohlavní orgány. Sestupné šíření infekce vzniká přímým kontaktem se zánětlivými ložisky v dutině břišní nejčastěji při zánětu slepého střeva. Lymfatickým či krevním oběhem se může infekce rozšířit i z míst mimo pohlavní ústrojí, například u angíny, pneumonie (zánět plic) či otitidy (zánět středního ucha). U zánětu vnitřních rodidel se často jedná o infekce smíšené. Mezi **rizikové faktory** patří nechráněný pohlavní styk, promiskuita, nedostatečná hygiena partnerky i partnera, snížená obranyschopnost, oslabený imunitní systém.

Diagnostika, na základě provedení stěru a identifikace (kultivace) původce, bakterie. **Ultrazvukové vyšetření** může prokázat zvětšení vaječníků, hnísavou náplň vejcovodu či přítomnost malého množství volné tekutiny v malé pánvi. Diagnózu doplňuje vyšetření krevního obrazu a biochemického rozboru krve.

Klinické projevy. Zánět dělohy se může projevit celou řadou příznaků. **Bolesti v podbřišku**, zvýšená **teplota** či horečka, **zimnice**, **zchvácenost**, **krvácení** nebo **špi-**

nění mimo menstruační cyklus, **prodloužené** menstruační krvácení nebo páchnoucí **výtok** může, ale nemusí být přítomen. Často **slabost** až poruchy vědomí, nevolnost a únava. Podbřišek je na pohmat bolestivý, při postižení vazů a pobřišnice se mohou objevit i příznaky dráždění pobřišnice.

Léčba. Konkrétní postup závisí na **lokalitě postižení a vyvolávající příčině**. K léčbě se využívají širokospektrá **antibiotika**, **nesteroidní antirevmatika**, **analgetika** a klidový a pitný režim. Kromě běžné léčby antibiotiky se doporučuje **užívat laktobacily**, podporují proces kvašení a upravují střevní mikroflóru. Dobré je užívat speciálně určená **mýdla** a přísně **dodržovat hygienická pravidla**. V závažných případech se onemocnění musí řešit **operativně**.

Rizika neléčení nemoci. Gynekologické záněty postihují spíše mladé ženy v plodném věku. Onemocnění se může rozšířit na vejcovody a vaječníky a způsobit poruchy plodnosti a vyšší **riziko mimoděložního těhotenství**. Při neléčení může onemocnění poměrně snadno přejít do **formy chronické**. Neléčený zánět bývá příčinou chronického **výtoku** a **bolesti při pohlavním styku**. Infekce může u těhotných žen poškodit plod a **způsobit potrat** nebo **předčasný porod**. Chronická infekce lidskými papilomaviry zvyšuje riziko rakoviny děložního hrdla.

Myomatoza je **nezhoubné nádorové onemocnění vznikající z vrstev hladké děložní svaloviny (myometria)**. V 10% je místem vzniku děložní hrdlo. Podle místa vzniku rozdělujeme myomy na **submukózní – podslizniční**, **intramurální – uvnitř děložní stěny**, **subserózní – pod vnějším povrchem dělohy**. Vytvořit se může **jeden myom (ojediněly)** i **více myomů (mnohočetné, myomatoza)**. Oba druhy myomů mohou být drobné (jen několik milimetrů), mohou dorůst do několika decimetrů a zasahovat až do dutiny břišní. **Jedná se o hormonálně závislé tumory**, jsou ovlivněny působením ženských hormonů. V období menopauzy dochází k samovolnému ústupu (zmenšení) myomů.

Klinické projevy. Mezi typické příznaky patří **silné a déletrvající krvácení** během menstruace, **pocit plnosti** v podbřišku, **plynatost**, **zácpa**, **tlak** a **bolest** v pánvi, bolest během pohlavního styku, **zvýšená potřeba močení** (zvětšená myomatózní děloha tlačí na močový měchýř). Někdy žena s myomatózou nepozoruje žádné příznaky.

Diagnostika. Přítomnost myomů v děloze odhalí gynekolog při **běžném standardním vyšetření**. Diagnózu určí a potvrdí **ultrazvukové vyšetření**. Vaginálním ultrazvukem zjistí umístění i velikost myomů. V případě nejasností provede doplňující **hysteroskopii**, při které se zavede speciální optický přístroj poševní cestou do dělohy.

Léčba. Myomy samy o sobě **nebezpečné nejsou**. Pokud ženě nezpůsobují žád-

né potíže a nijak ji neomezuji, **není potřeba řešit**, stačí pravidelná kontrola u lékaře. Při vzniku potíží je nutná léčba. Při značnějších obtížích žen na konci plodného období, těsně před menopauzou, se přistupuje k **odstranění celé dělohy (hysterektomie)**. Problémová myomatóza u mladších žen v plodném období se řeší pouze odstraněním myomů, které by mohly průběh těhotenství zkomplikovat. **Odstranění myomů** je prováděno **laparoskopicky** nebo **hysteroskopicky**. **Farmakologická léčba** je volena v případech, že má žena potíže. Esmya – hormonální preparát, který je lékem první volby u žen v plodném věku. Nitroděložní tělíska Mirena – lze zavést, pokud myom nedeformuje dutinu děložní. **Chirurgická léčba** – je volena u žen se symptomy, u rychle rostoucích myomů nebo u žen, kterým se nedaří otěhotnět.

Endometrióza je výskyt ložisek děložní sliznice v podobě cyst v jiných částech pohlavního ústrojí, či v jiných orgánech (ve střevě). Sliznice v těchto cystách **prodělavá stejný cyklus jako je menstruační cyklus** v děloze a způsobuje obtíže, které jsou vázány na cyklus.

Faktory způsobující endometriózu nejsou zcela jednoznačné. Na vznik může mít vliv menstruační proces, při kterém se částčky endometria mohou uhnízdit na nevhodném místě.

Klinické projevy. Potíže s plodností, **migrény**, **náladovost**, **problémy se spánkem** i dočasná ztráta menstruace. Při gynekologickém **vyšetření** lze endometriózu rozpoznat prostřednictvím **ultrazvuku**, obraz cyst, bolest v pánevní oblasti, bolestivá menstruace. **Příznaky endometriózy jsou velmi podobné příznakům zánětu vaječníků**. Chybně stanovená diagnóza by mohla vést ke zbytečnému podávání antibiotik. V případě podezření na endometriózu se nemoc lépe diagnostikuje laparoskopii.

Léčba. Moderní klasická léčba nabízí **chirurgický zákrok (laparoskopicky)** nebo **hormonální terapii**. Hormonální léčba je doprovázena klimakterickými příznaky, náládovost, migrény, návaly, potíže se spánkem.

Onemocnění dělohy může způsobit závažné zdravotní komplikace. Návštěvu gynekologa rozhodně neodkládejte!

Jak jsem se stal devizovým turistou v čase hlubokého socialismu, aneb konečně za železnou oponou

Tak a na Locarno, zajel jsem si do Mendrisio, což je malebné a zajímavé místo a také navštívil Swissminiatur – prostor s miniaturní železnici a mini objekty. Na památku jako cizinec jsem obdržel triko se značkou na prsou a pokračoval do Chiasso a Como. Zde jsem procházel pasovou kontrolou a byl jsem zase za exota. Prohlíželi si pas a socialistického turistu „turista Comunista“. Nase-
dl jsem do italského

rychlíku. Tehdy problémy žádné nebyly jako nyní. Odjel jsem do města něžším kulturním stánkem „La Scala“. Do Milána jsem měl před sebou dost náročnou turistiku.

MILANO

Díky prostudované mapě jsem se pohyboval celkem dobře. Všude jsem až do ranních hodin chodil pěšky (abych hodně viděl). Od ka-

tredrály jsem si zaskočil k opeře La Scala, prošel jsem průchodem s oficiálním názvem Galleria Vittorio Emanuele II, kde nedaleko u stánku jsem si koupil tehdy moderní lehkou šustáko-

...a dál do Švýcarska
LOCARNO ...a Itálie
MILANO, BENÁTKY

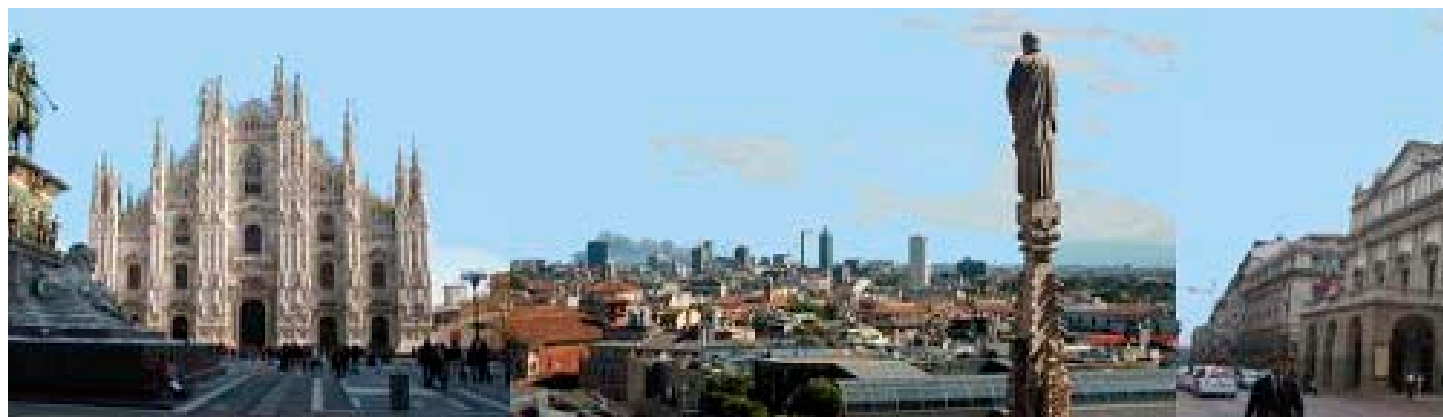
Jelikož se mi splnilo již jedno „životní přání“, zrodilo se mi s cestou do Milána ihned další. Chtěl jsem poznat náměstí s podloubími, kde se odehrával film s vraždou v podchodu. Film pojednával o tom, jak v osm večer na Milánském náměstí San Babila gang mladých neofašistů brutálně napadá zdánlivě náhodně vybraný pár a přímo před očima kolemjdoucích je zmasakrují. Muž umírá téměř okamžitě, vážně zraněná žena zůstává téměř hodinu bez pomoci...

Při prohlídce města ve mně sílilo přání, poznat prostředí filmu San Babila – 20 hodin.

Na náměstí San Babila jsem došel, prošel jsem všechna podloubí, nahlédl do osvětlených výkladních skříní a utahán jsem dal odpočinout nohám na lavičce, která byla v malém parku vprostřed náměstí. Jelikož již byla tma a foukal větřík, dal jsem si na sebe zakoupenou červenou bundu. Proti mně seděli

dva chlapci z nichž jeden si pohrával s kouskem řetězu a měly stejné bundy, ale černé. Dívali se na mě a já zjistil, že se mi chce čurat. Možná, že na to měl vliv film, který byl natočen před rokem (1976). Abych nebyl za sraba, tak jsem pomalu vstal, rozhlédl se a zamířil k nejbližšímu baru.

Bar, asi obojetný. Noční a denní nebo obráceně, ale byl nonstop. Vstoupil jsem a jelikož jsem neznal poměry a abych nebyl za blba, tak jsem si nejdříve poručil kávu. Sedl na velkou židli a potom se sebral a šel na WC. Vrátil se. Vypil kávu a přibjednal něco na způsob koláče. Ten koláč chutnal po salámu, rajčatech a syru. Divný. U nás jsem to ještě nejedl. Pizza. Neznal jsem, ale poznal. Po zaplacení jsem se vybral a popůlním Milánem jsem došel k hradu. Prošel jsem okolí a loudavě jsem se vydal k milánskému nádraží.

Ve středu Milána stojí velkolepý **dóm** (Piazza del Duomo), jedna z největších gotických katedrál na světě. Je 157 m dlouhá a v nejširším bodě měří 92 m. Stavba byla zahájena ve 14. století za vévody Giana Galeazza Viscontiho, ale dokončena o 500 let později. Nej překvapivějším prvkem dómu je neobvyklá střecha se 135 věžičkami a nesčetnými plastikami a chrličy.

Pokud je jasno, lze odtud spatřit i Alpy. Na fasádě se prolínají prvky oslnivé směsice stylů, od gotiky po renesanci a neoklasicismus. Bronzové dveře nesou nízké reliéfy, líčící příběhy ze života Panny Marie a sv. Ambrože a výjevy z milánských dějin. Při prohlídce se podívejte také na jemnou gotickou kružbu v oknech kolem apsidy. Uvnitř jsou lodě, zalité světlem pronikajícím dovnitř úchvatnými vitrážemi, odděleny obřimi pilíři. Povšimněte si erbu rodu Viscontiů – hada polykajícího muže – v kružbě apsídových oken. Mezi mnoha náhrobků a sochami naleznete sv. Bartoloměje staženého z kůže. Klenotnice pod hlavním oltářem ukrývá spoustu středověkého zlata a stříbra. Při vykopávkách byly objeveny zbytky původního baptisteria ze 14. století.

Vedle významných památek, jako třeba dómu a hradu, se Milán může pochlubit spoustou různorodých a zajímavých muzeí, kostelů a profánních budov, jež představují okouzlující směsicí starého a nového. Tato elegantní, životem pulzující metropole nabízí bezpočet kulturních akcí, kulinářských zážitků, možnost nakupování ve značkových butikách a bezcílného toulání.

Musím provést dovětek. Když jsem se vrátil, tak za určitý čas jsem si jako odběratel časopisu 100+1 přečetl zprávu, že v Miláně na tomto náměstí a v tomto baru se scházejí ve všech místnostech narkomani, policie tam dělá razie. Fotka i s adresou byla toho mého možného zachytného bodu. Tak a jak se kecá, když

se to nedalo ověřit. Pro zajímavost tam byla místnost kuchyňky, vlastní lokál se 4 židlemi na barovém pultě a tři stoly. Vzádu bylo WC pro ženy a muže.

Protože byl čas, tak jsem se pomalounku došoural k nádraží a prohlížel si výkladní skříně. Zhruba kolem 4:00 hodin jsem odjel do Benátek. Přijel jsem a šel před nádraží. V soula-

du s prostudovanými mapami a průvodci jsem provedl kontrolu, zda vše hraje. Vydal jsem se vlevo a jelikož jsem již v Benátkách byl v roce 1967, nebyl pro mě problém s orientací.

BENÁTKY — VENEZIA

Došel jsem na náměstí Sv. Marca a k Dóžecímu paláci. Koupil jsem si prohlídku. Prošel palác a vězení s olověnými kopkami. Poprvé v životě jsem viděl pás cudnosti. Po prohlídce jsem zašel na kávu a koupil jsem kornout kuřičky, abych nakrmil holubí bestie. Nechtěli nic jiného dlabat než zakoupené zrní. Na chleba hodili bobek.

Procházel jsem uličky, přecházel přes mosty, prošel tržnicí a říkal si v duchu, že až bude jednou čas, tak se projedu po kanálech a trasách lodí. To se uskutečnilo až v novém tisíciletí.

Sedmá část ze seriálu vzpomínek Karla Hybše na cesty za železnou oponu

Sport

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY ŽELEZNIČÁŘŮ V MINIGOLFU MUŽŮ A ŽEN PRO ROK 2019 V DĚČÍNĚ

Odborové sdružení železničářů ve spolupráci s ČD, a.s., ČD Cargo, a.s. a s SŽDC, s.o. pořádá Mistrovství České republiky železničářů v minigolfu mužů a žen pro rok 2019. Organizace zajišťuje RSK OSŽ Praha.

Mistrovství se konalo od 6. a 7. listopadu 2019 v Děčíně. Čestným ředitelem MČR je Ing. Miloš Farkaš, ředitel ČD Cargo a.s. PJ ÚL,

ředitelkou Bc. Renata Dousková, místopředsedkyně OSŽ (předsedkyně NeRV OSŽ), technickým ředitelem Jaroslav Mareš, člen RSK Praha, hlavním rozhodčím Ing. Josef Kotaška, člen RSK Praha, organizačními pracovníky Ing. Jana Hlavacká a Jiří Vrážel, členové RSK Praha.

Muži

1. Ing. Petr Záleský
2. Milan Holeček
3. Miroslav Novotný
4. Jaroslav Husa
5. Luděk Štván

Ženy

1. Jarmila Halounová
2. Martina Boháčková
3. Gabriela Dočekalová
4. Dagmar Balejová
5. Lucie Živcová

AKTIVITY KD OHL ŽS

Opět po nějaké době vám představuji činnost Klubu důchodců v brněnské společnosti OHL ŽS, a to v období letošního roku. Vedení klubu funguje ve složení předsedkyně Věra Juráková a členky Jarka Správná a Draga Váchová.

Nabídka programu v roce 2019 byla jako obvykle velice pestrá. Od divadelních představení přes jednodenní zájezdy, exkurze, pobyt v termálu až k pěším výletům. Nabídka návštěvy brněnských divadel jistě uspokojila i ty nejnáročnější diváky.

Naše celodenní zájezdy autobusem jsou velice vyhledávanou akcí. Autobus je vždy zaplněný do posledního místa. A tak poskytují jejich přehled:

— v květnu jsme navštívili hrad Sovinec, dále si prohlédli „Pradědovu galerii“ vyřezávaných dřevěných soch. Při prohlídce arboreta Makčů Pikčů Paseka jsme mohli nakoupit některé skalničky do našich zahrad.

— v červnu jsme absolvovali zájezd do Maissau v Rakousku, kde jsme navštívili jedinou přístupnou ametystovou štolu v Evropě.

Odtud jsme přejeli do Kittenberských zahrad, kde jsme si prohlédli 40 různých tematicky zaměřených návrhů od typicky rakouských po japonské.

— v září jsme mohli obdivovat manufakturu na výrobu gobelínů ve Valašském Meziříčí, včetně výstavy tradičních i nových prací. Další naše zastávka byla na zřícenině hradu Hukvaldy a památníku Leoše Janáčka.

— Náš poslední letošní zájezd v říjnu se konal do Čekovic do výroby BIO čajů Sonnentor. Určitě nám všem přišla vhod ochutnávka čajů a bylinných pomazánek.

Na další zastávce v Mikulově se uskutečnila komentovaná prohlídka nejen města, ale i židovského hřbitova a synagogy.

Nabídka exkurzí byla velice pestrá. Především zákulisí Janáčkova a Mahenova divadla bylo překvapením pro všechny diváky, kteří znají divadlo jen z hlediště.

V dalším období plánujeme exkurze i do dalších budov brněnských divadel.

Rovněž exkurze v ČNB s komentovanou prohlídkou historie měnového vývoje byla přínosem.

Ústřední hřbitov s hroby slavných osobností a vojenské pohřebiště či krematorium nám

Výlet na Templštejn

přiblížilo toto místo i z jiného než smutečního pohledu.

Zajímavá byla i prohlídka vily Stiassni (bývalé vládní vily) v Pisárkách.

Neméně přínosná byla také přednáška s promítáním kapitánky námořního jachtingu paní Evy Žandrové o plavbách po světových mořích.

Ale pokračujeme dál:

— Dubnový zájezd do termálu ve Velkém Mežeru pod vedením Jarky Správné jsme si ve velkém počtu užili. Bylo to příjemné zpestření.

— Oblíbené jsou i pěší výlety pod vedením mé maličkosti, Dragy Váchové. Vždy se sejde 20 až 30 členů a přátel, abychom si prošli naplánovanou trasu (většinou asi tak 10 km).

— Zajímavý byl dubnový pěší pochod Pálavou, květnová návštěva Tišnova a Květnice s komentovanou prohlídkou Královy jeskyně nebo v září znovuobjevený hrad Templštejn. Náš poslední letošní výlet v říjnu se konal údolím Bobravy přes Střelický les.

Už nyní se těšíme na další pochody v novém roce.

Ovšem vyvrcholením činnosti celého roku je setkání všech členů klubu důchodců na členské schůzi, kde se sejdou i naši starší členové a společně si zavzpomínají na staré časy.

Všechny tyto aktivity se mohou uskutečnit jen díky porozumění a finančnímu příspěvku našeho mateřského podniku OHL ŽS, a.s.

v čele s GR Ing. Romanem Kocůrkem, za což patří celému vedení společnosti veliké poděkování.

Všichni zúčastnění byli spokojeni s akcemi tohoto roku a těší se na další program v roce 2020, který se již připravuje.

Rádi bychom také přivítali mezi sebou i další zájemce z řad nastávajících seniorů.

Draga Váchová

První burčák

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Hana Frydryšková – OHL ŽS

Oldřich Sobol – OHL ŽS

MUDr. Gabriela Ritterová – DZ Olomouc

Jana Handrejchová – ČD Travel

Tišnov, Květnice, Králova jeskyně

Údolí Bobravy